

**Notă de prezentare și motivare
a proiectului de Ordin pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a venitului reglementat
aferent activității reglementate desfășurate de către operatorul pieței de energie electrică**

1. Cadrul național de reglementare

Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede:

- La art. 75:

- o alin. (1) lit. g) : „(1) Pentru activitățile desfășurate în sectorul energiei electrice se aplică următoarele prețuri și tarife: (...)

g) tarif reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrică;”;

- La art. 76:

- o alin. (1): „(1) Prețurile și tarifele reglementate pentru activitățile de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice și a energiei termice produse în centrale de cogenerare, precum și pentru activitatea prestată de operatorul pieței de energie electrică se stabilesc pe baza metodologiilor aprobate și publicate de autoritatea competentă. În calculul acestora vor fi luate în considerare costurile justificate ale activităților respective, cheltuielile pentru dezvoltare și protecția mediului, precum și o cotă rezonabilă de profit.”;
- o alin. (3): „(3) Metodologiile de reglementare a prețurilor și tarifelor se aprobă de autoritatea competentă, după parcurgerea procedurii de consultare publică.”;

- La art. 77: „Operatorii economici titulari de licență din sectorul energiei electrice, care practică prețuri și tarife reglementate, sunt obligați să prezinte autorității competente:

- a) costurile și veniturile realizate separat din activitățile care fac obiectul licențelor acordate în structura stabilită de autoritatea competentă;
- b) modul de alocare a activelor, pasivelor, cheltuielilor și veniturilor, conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.”;

- La art. 79:

- o alin. (3): „(3) Ordinul de aprobare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru energia electrică, precum și cel de aprobare a metodologiilor de calcul al acestora, aplicabile clienților finali și activităților cu caracter de monopol natural, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinul va conține și data intrării lor în vigoare.”;
- o alin. (5): „(5) Este interzisă subvenția încrucișată între activitățile reglementate, precum și între activitățile reglementate și cele nereglementate ale unui operator economic. În cazul producerii de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență sau din surse regenerabile de energie care beneficiază de scheme de sprijin instituite la nivel național, subvenția încrucișată se analizează între activitatea de producere în cogenerare sau din surse regenerabile de energie care beneficiază de schema de sprijin și restul activităților desfășurate de operatorul economic.”;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede:

- La art. 5

○ alin. (1) lit. b): „(1) Ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la: (...)

b) aprobarea prețurilor și tarifelor reglementate și/sau a metodologiilor de calcul al acestora; ”

○ alin. (5): „(5) În exercitarea atribuțiilor de reglementare, reglementările de interes general se aprobă prin ordine ale ANRE și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. ”

- La art. 9

○ alin.(1) lit b):„ (1) ANRE este abilitată cu următoarele atribuții și competențe în sectorul energiei electrice și energiei termice produse în cogenerare: (...)

b) elaborează și aprobă metodologiile de calcul al tarifelor și prețurilor reglementate; ”

2. Scopul reglementării

Actualizarea prevederilor cuprinse în *Metodologia de stabilire a tarifului reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrică*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 67/2013, cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a:

- modificărilor apărute în funcționarea piețelor centralizate administrate de operatorul pieței de energie electrică, denumit în continuare operator (ex. funcționarea pieței pentru ziua următoare și a pieței intrazilnice în contextul cuplării piețelor de energie electrică);
- dificultăților întâmpinate în alocarea costurilor pe activitățile desfășurate de operator;
- informațiilor financiare neomogene cuprinse în documentația pentru fundamentarea venitului reglementat, transmisă de operator;
- dificultăților în estimarea numărului de participanți pe piețele de energie și a numărului de unități tranzacționate, în vederea stabilirii valorii componentelor tarifului reglementat;
- experienței și informațiilor acumulate pe parcursul perioadei de aplicare a tarifului stabilit după principii noi, respectiv începând din anul 2014.

Prin proiectul de ordin se propun:

- Modul de determinare a venitului reglementat, cu precizarea principalelor categorii de cheltuieli luate în considerare în costurile justificate, necesare desfășurării de către operatorul pieței de energie electrică a activității reglementate și a cheltuielilor care nu vor fi incluse în costurile justificate;
- Modul de corectare a venitului reglementat în interiorul unei perioade tarifare. Sunt precizate situațiile în care ANRE are dreptul să corecteze venitul reglementat și modul în care operatorul modifică tariful reglementat și componentele sale;
- Modul prin care venitul operatorului, aferent unei perioade tarifare, se corectează în funcție de veniturile realizate/estimate în perioadele tarifare anterioare t-2/t-1;
- Procedura de stabilire a venitului reglementat. Sunt precizate termenele pentru depunerea documentelor pentru fundamentarea de către operator a venitului reglementat și pentru aprobarea de către ANRE a acestuia, termenele pentru solicitări de completare a documentației și pentru răspuns la solicitări, precum și conținutul documentației pentru fundamentarea venitului reglementat;

- Principiile pentru stabilirea tarifului reglementat pentru activitățile desfășurate de operator. Sunt precizate componentele tarifului reglementat practicat de operator și categoriile de participanți la piață pentru care componenta de administrare se diferențiază;
- Modul în care operatorul stabilește tariful reglementat și situațiile în care operatorul poate modifica tariful reglementat în interiorul unei perioade tarifare;
- Modul de monitorizare periodică a cheltuielilor/veniturilor aferente activității reglementate a operatorului.

În propunerea de ordin, venitul reglementat aprobat urmărește alocarea cât mai corectă a costurilor justificate aferente activității ce face obiectul licenței pentru administrarea piețelor centralizate de energie electrică.

Astfel, venitul reglementat se determină pe baza costurilor justificate aferente activității reglementate a operatorului, estimate pentru perioada tarifară t-1, la care se adaugă o rată reglementată de profit și se aplică corecții ale venitului pentru perioadele tarifare anterioare;

Prin propunerea de ordin, rata reglementată a profitului este stabilită la 5 % din costurile totale anuale recunoscute de ANRE pentru activitatea reglementată desfășurată de operator.

ANRE are dreptul să corecteze în interiorul perioadei tarifare t, venitul reglementat stabilit pentru perioada tarifară t, cu anunțarea prealabilă a operatorului și cu respectarea principiilor prezentei metodologii, în cazul în care constată că:

- a) stabilirea venitului reglementat s-a efectuat pe baza unor informații dovedite a fi incorecte sau incomplete, furnizate de operator;
- b) există greșeli de calcul/erori/omisiuni în stabilirea venitului reglementat;
- c) au intervenit schimbări legislative care conduc la modificarea costurilor aferente activităților desfășurate.

Venitul reglementat va fi aprobat prin ordin al președintelui ANRE și se va publica în Monitorul Oficial, partea I.

Tariful reglementat practicat de operator se stabilește de către acesta pe baza venitului reglementat aprobat de ANRE pentru perioada tarifară și se publică pe pagina de internet proprie.

Tariful reglementat practicat de operator se stabilește pentru fiecare perioadă tarifară t și este alcătuit din următoarele componente:

- a) componenta de înscriere la piețele centralizate T_{inscr} [lei/participant la înscriere];
- b) componenta de administrare a piețelor centralizate, T_{admin} , pentru participanți, cu excepția producătorilor cu $P_i \leq 1$ MW [lei/participant/an];
- c) componenta de administrare a piețelor centralizate, T_{admin} , pentru producători cu 100 kW $< P_i \leq 1$ MW [lei/participant/an];
- d) componenta de administrare a piețelor centralizate, T_{admin} , pentru producători cu $P_i \leq 100$ kW [lei/participant/an];
- e) componenta de realizare a tranzacțiilor pe piețele centralizate în care operatorul pieței de energie electrică este contraparte, $T_{tranz\ contraparte}$ [lei/UT];
- f) componenta de realizare a tranzacțiilor pe piețele centralizate de energie electrică în care operatorul pieței de energie electrică nu este contraparte $T_{tranz\ bilateral\ EE}$ [lei/UT];
- g) componenta de realizare a tranzacțiilor pe piețele centralizate de certificate verzi în care operatorul pieței de energie electrică nu este contraparte $T_{tranz\ bilateral\ cv}$ [lei/UT];
- h) componenta de raportare a ofertelor și tranzacțiilor către ACER [lei/participant/an].

Componentele tarifului reglementat de la lit. a) - g) se regăsesc în Metodologia în vigoare, fiind introdusă suplimentar componenta prevăzută la lit. h).

Operatorul poate modifica tariful reglementat în interiorul perioadei tarifare în următoarele cazuri:

- a) modificarea venitului reglementat ca urmare a apariției oricăreia din situațiile prevăzute la art. 15. alin. (1);
- b) venitul estimat de operator pentru primele 6 luni ale perioadei tarifare t diferă cu cel puțin 20 % față de venitul reglementat aferent perioadei de 6 luni.

3. ***Schimbările preconizate/ măsurile propuse prin proiectul de reglementare***
- stabilirea și aprobarea de către ANRE numai a venitului reglementat al operatorului;
 - modificarea modului de determinare a venitului reglementat;
 - modificări în structura costurilor justificate recunoscute la determinarea venitului reglementat;
 - modificarea ratei reglementate a profitului;
 - introducerea de componente tarifare noi în tariful reglementat;
 - modificarea modului de stabilire a tarifului reglementat;
4. ***Impactul macroeconomic***
- a) ***impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei :***
- contribuie la dezvoltarea piețelor centralizate de energie electrică și implicit a întregii piețe de energie electrică.
- b) ***impactul asupra operatorilor economici:***
- menținerea costurilor operatorilor economici, aferente participării la piețele centralizate la un nivel rezonabil.
- c) ***impactul asupra consumatorilor/clientilor finali:***
- costurile furnizorilor/operatorilor de rețea, aferente participării în piețele centralizate se recuperează de către aceștia prin prețurile/tarifele aplicate clienților finali.